

Adetlerimiz

Onaylayan Administrator
Pazar, 15 Haziran 2008

Adetlerimiz

EVLENME VE SONRASI ÝLE ÝLGÝLÝ ADETLER

- Evlilikler yakýn çevreden yapýlýr, yakýn çevrede kýz yoksa dýbarý çýkýlýrdý.
- Gelinlik kýz kompu, akraba ve aile büyüklerince yapýlýrdý. Her ne kadar erkeðin görüþü alýnsada son söz aile büyüklerindi
- Beþik kertme vardý. Ancak bu doðuda olduðu kadar zorlayýcý olmayýp, çocuklar büyüyünce evleme zorunluðu tapýmazlardý.
- Kýz arama da elçi denilen insanlar devreye girerdi.
- Kýz seçimine çok önem verilirdi. Kýzýn soyu sopu araþtýrýlýrdý. Kýz tarafýda erkeðin soyu sopunu araþtýrýr, uygunsu verirdi.
- Kýzýn erkeðe gönüllü olmasý ve kaçma ipini beraber planladýklarý durumlarda olay fazla büyütülmez, zamanla örtbas edilirdi.

- Sevenlerin kavuþamama durumunda maraz denen ruh hastalýklarý olurdu.

- Kýz istenmeden önce ondan büyük kýz olup olmadýðý araþtýrýlýrdý. Böyle bir durum varsa kýz istenmez, istense de büyük kýz varken ufak kýz verilmezdi.

- Kýzýn bir baþkasýna sevdalý olup olmadýðýna bakýlrdý.

- Kýz daha istenmeden, yani ip resmiyete dökülmeden elçiler sayesinde ip halledilmiþ olurdu.

- Kýz istenmeye gidilirken karþý taraf haberdar edilir, hazýrlýklý olmalarý saðlanýrdý. Erkek tarafý karþýlanýr ađýrlanýr. Bir müddet ordan buradan konuþulduktan sonra asýl konuya girilirdi. "Allah'un izniyle, Peyganberun kavliyle kizinuzi oðlumuz Temel'e istiyirik" denirdi. Kýz tarafý kendini naza çeker, cevap vermek istemez, çay kahve, yemek ikram edip konuyu dađýtmaya çalyþýrdý. Erke tarafý da ısrar eder "Kýzý vermezseniz ne yemeðinizi yeriz nede kahvenizi içeriz" derdi. Hayli mücadele sonunda istekler sýralanýr, kabul edilince de kýz verilirdi.

- Kýz istendiðinde verilirdi. Çünkü söz önceden alýnýr ve kararlaþtýrýlmýþ olurdu. Söz alýnmadan kýz istendiðinde, istenmedik olaylar olabilirdi. Erkek tarafý soðuk karþýlanýr. Mazeretler uydurulur. Bazen de kýz görücüye çýkmazdý.

- Kýz tarafý erkek tarafýnýn karþýlayabileceði kadar baplık parasý isterdi. Bu kýza harcanýrdý. Ayrýca kýza alýnacak eþya ve altýn tesbit edilirdi.

- Ara kesildikten sonra (kýzýn sözünün alýnmasý) olay hemen duyurulurdu. Bu da erkek tarafýnýn dýlaru da hava ya kurþun sýkmasýyla olurdu. Pepinden yemek yenir. Düðün günü belirlenir, ayrýntýlar konuþulurdu.

- Ara kesilirken kыз tarafına verilen sözler düđnden önce yerine getirilirdi. Bir alıp verip günü tesbit edilirdi. Genellikle Çarþamba günü olurdu. Her iki tarfta birinci derece yakýnlar olurdu.
- Takýlardan genellikle çok eskiden dilme fes, bepli, daha sonraları zincir, bilezik, küpe, yüzük, saat, alyans, iđne gibi altın eþyalar alýnýrdý. Daha sonra söz verilen giyim kuþam ve yerleþimle ilgili diđer eþyalar alýnýrdý.
- Alýnan eþyalar önce kыз evine gönderilir, kызın kendi hazýrladýđ eþyalarla birlikte sergilenirdi. Bu olaya "Bohça Açıldý" denirdi. Perembe'den Cumartesiye kadar açık kalır isteyen gelir bakardı.
- Eþyalar evden çıkarken, kызın erkek kardeþi yoksa bir yakýný kapýyı keser ya da sanduđa otururdu. Kapı erkek tarafının bir miktar para vermesiyle açýlýrdý.
- Cumartesi erkek evine getirilen eþyalar kыз tarafınca yerleþtirilirdi.
- Kýna gecesi Cumartesi olup her iki tarafta yapılýrdý. Misafirler horon eder, oynar, toplu halde kurþun sýkýlýrdý.
- O gecede geline kýna yakýlýr. Baþka isteyenlerde var ise onlarda kýna yakardı. Bazen geline yakma iþlemi Pazar sabahına býrakýldýđ da olurdu.
- Erkek tarafý kýna gecesinde þeker, fýndýk türü yiyecekler gönderirdi.
- Pazar sabahý erkek tarafý kalabalık bir halde kızı almaya giderdi. "Duđunci" denen bu grup yol boyunca sýk sýk silah sýkardı. Bunu duyan kız tarafý da karþılık verirdi.
- Gelini evden genellikle damadın babası veya ađabeyi çıkardı. Bu arada kapı kesilir bahþip istenirdi. Yol boyunca yer yer yol kesildiđi olurdu. Geli evden çıkarken kurþun sesleri ortalýđı yýkardı. Bazı evlerde ilahiler okunurdu
- Yol yakýnsa gelin yaya, uzaksa at ile getirilirdi.
- Gelinin evinden gelenlere ikram edilen lokumu damada ulaþtıran ödüllendirilirdi. Bu kimseye "müjdecisi" denirdi. Müjdecisiye ya para ya da bir tepsi baklava verilirdi.
- Kız ve erkek tarafý birlikte kurþun ata gelinle birlikte erkek evine gelirdi. Bu gruba "alay" denirdi. Kız ađlarsa, "Hem ađlýyalum, hem gidelum" denirdi.
- Kız eve girmeden önce tatlı dilli olsun diye, elini bala tutturup sağ parmaklarıyla kapının babına sürerlerdi. Zengin olsun diye babına bez koyup para dökerlerdi.
- Kız tarafından birileri gelini içeri sokmaz. Bir þeyler isterdi. Buna "kapılık istemek" derlerdi.
- Gelin odasına götürülür, oturtulur, yanında genellikle ablası veya yengesi bulunurdu. Bazen de o mahalede yeni gelin olup birisi de olabilirdi.
- Düđün akþama kadar devam ederdi. Bu arada sýksaray, sallama, atlama, titreme

gibi horonlar yapılırdı. Horonlar genellikle erkek erkeğe, kadın kadına oynanırdı. Erkekler daha çok evin dıbynda veya avluda, kadınlar ise evin içinde bir yerde oynarlardı. Erkekler kızlar bir arda oynadıdynda kadınlar veya kızların kollarına ancak yakınları girebilirdi.

- Horonlar kaval, tulum, akordiyon, mozika (mızık) nadir olarak zurna ve daha çok kemençe epliğinde oynanırdı.

- Çoðu zeminde þairle atma türkülerle horona ayrı bir renk katarlardı.

- Bu arada erkek anaları da boþ durmaz. Saða sola göz gezdirir. Bir kız ararlardı.

- Yakın

komþuların yardımıyla misafirlere yemek verilirdi. Bu arada bazıları bahþip almak için yemeði engellerdi. Buna "sofra baðlama" denirdi.

- Hava kararamadan düðün alayı dağılır fakat kız tarafından bir kaç kiþi bir müddet daha beklerdi.

- Gerdeğe girilmeden eğer önceden kıyılmadıysa " hoca nikahı" yapılırdı.

- Ev gerdeğe gireceklere bırakılır. Bir günlüğüne ev sakinleri komþulara kalırdı.

- Pazartesi

günü gelin erken kalkar ve ev iplerine konulurdu. Söзде uğursuzluk getirmesin diye geline bir hafta süpürge tutturulmazdı. Bugün aynı zamanda kız ve erkek tarafından birbirine bohça içersinde hediye verdiði gündür. Bu olaya "bohça çýktı" denirdi.

- Düðünden bir hafta

sonra "yedi" olurdu. Yedi, kızın damatla babasının evine gitmesiydi. Damat'a bu arada bazen ağra kaçan þakalar yapılırdı. Bu þakalardan korunmak için damadın yanında korumaları olurdu.

- Damat

sofraya oturduğunda sofraya arkadaşları tarafından baðlanır. Kaynana sofranın açılması ve damadın yemek yemesi için bahþip verirdi.

- Yedididen birkaç gün sonra da kız tarafı erkek tarafınca devet edilirdi.